Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Benita Odriozola Aranberri

Azpeitia, Gipuzkoa (1936)



Aurkibidea

Biografia



Azpeitiko Aratz Erreka auzoko Ibarrola baserrian jaio zen 1936an. Aita Ibarrolakoa eta ama Errastibasokoa zituen, eta sei anai-arrebako sendia zuen. Ibarrolan baserriko bizimodua ezagutu zuen beti, eta eskolara gari-ereitea bukatutakoan joan ohi zen, etxean lana izaten baitzuten. Aratz Errekako telefono bakarra Benitaren etxean zegoen. Auzoan bertan ibili zen eskolan, eta 11 urterekin utzi zuen. 18 urte zituela joan zen lehenbizikoz etxetik kanpora neskame lanetara Azpeitira, eta bi urte egin zituen bertan. Zestoako bainuetxean ere ibili zen lanean, sukaldari lanetan aritu zen uda batez. 22 urterekin ezkondu eta sei seme-alaba izan zituen. Gaur egun, Urrestillako Eperkuan bizi da.

Zintak

AZP-037

- **Proiektua**: Azpeitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Otegi, Aitziber
- **Data**: 2010-01-26
- **Iraupena**: 57 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Eider
- **Transkribatzailea(k)**: Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Baserriko lanengatik ezin dotrinara joan

- **Erref**: AZP-037/002
- **Iraupena**: 0:03:13. **Hasi**: 00:02:03. **Bukatu**: 00:05:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Baserrian lan ugari egin behar izaten zituen, eta horietako bat aitari egunero bazkaria eramatea izaten zen. Ezin izaten zuen dotrinara joan, eta behin apaizak errieta egin zion horregatik; gero, ordea, barkamena eskatu zion.

Transkripzioa
- Ibarrolan e... baserriko bizimodue eingo zenun...
- Bai, dudaik ez dao. Ardiyek, behiyek... txiki-txikitetik... hantxe... lanin. Senide gaztiouek eta... Nere anai zarra’re pixkat atzeatue zan. Txikiten pasau zun zerbait, meningitis eo... ta geldiu zitzekon... sekuelak geldiu zitzaizkon. Ta zarrena bezela ni nitzen. Hure han zeo, baiño... ni nitzen. Ta...
- Hayek zaindu ber...
- Bai. Ta geo esaizu nei geo eskolan... Ni eskola juten nitzen gariyek eiti bukatzen zanien nobienbrien e... ordun juten nitzen, hasten nitzen eskola eta ordun'e jun ber izeten nun lelengo ardiyek atea txabolatik eta mendire bialdu o larrea bialdu. Eta orduen ta... nere aitte basun ibiltzen zan asko iriyekin eurre kargatzen, ta hure nun zabilen hari bazkaye ematea hamabiyetan erten eskolatik eta juten nitzen txiki-txiki-txikiye... juten nitzen. Eta gauze horreatiken apaizek errita ein zien behin.
- Zeatik?
- A, komuniyu iteko dotriña han juten, eguardiyen ematen zun harek dotriñie. Eske... arratsaldetik eskolia goizetik bakarrik eoten zan. Goizeko beatziyetatiken ordu bata arte o hola... juten zan... auzoko neska soltera bat zan eskolie ematen zuna. Eta... ordu batien eskolatik ateatzen zienien umiek, apaize eoten zan zai, bea bazkaldute ordurako... elizen umiei dotriñie emateko. Ta, klaro, ni hamabiyetan ertenda juten nitzen aittei bazkaye ematea ta ni ez nitzen juten dotriñea! Eta egun baten aittei bazkaye eman ber ez niyonien, jun nitzen eta... beti neregatik galdetzen emen zuen “nun da? Ta nun da” ta “eske jun eitea, jun eitea”... Umiek ez zekiyeben, beste umiek, ni noa juten nitzen. Maixtriek bazekiyen, baiño maixtriei ez ziyon galdeu. Eta egun baten jun nitzen, dotriñea jun nitzen... eta aber zeatiken ez nitzen dotriñea juten ta... hasi zitzaten erritan, ez zien hola goxo-goxo galdeu... Ta ni, klao, ni bildurtu ein nitzen ni... ezta ezerre ixil-ixilik. Jo ez nindunien, baiñe “todo lo demas”. Ta ehundoko erritie ein zien, bea jungo zala nere amai esatea ez nitzela juten zeara... dotriñea eta ehundoko erritie ein zien. Ta ni ya etxea jun nitzenien... apaize... nik kulpi baneuken bezela... apaize jungo zala gure etxea amai esatea eta ein nuen ogiye eta intxaurrek hartu ta ardiyek zaitzea jun... apaize’re juten zanien ez eoteatik. Eta baite jun’e apaize.
- Etxea jun zan?
- Etxea jun. Ta nere amai... “ze, ze pasatzea?” “hola ta hola ta hola ta hola... eta ez zat etortzen dotriñea ta”. “Aaaa, ez al du hitz ein beorrek do... zeakin maixtrikin? Ba ez da bere, haren kulpie e! Hure juten da hola ta hola aitte bazkaye...” “Zeatik ez dit, ba, esan?” Esan emen zion. Oin esan niyon, baiño ordun ezin esan! Ta kito, horreatik...
- Zu nexka koxkorra, ta gaiñea, errita jaso ber...
- Bai, ta hurrengun esan zien... bai... zeatik ez niyon esan... ta... barkatzeko ta ez dakit zer... Ta ehundoko zea ein zien gero... Nere artien... nik pasau nun bildurre orduen... Bueno, ez jan ta ez lo!
- Honbre, gaiñea, ordun apaizan errita ez zan izango...
- Bua, apaize ordun zan apaize eta “todo lo demas... nada”. Zan apaize, alkatie ta obispue ta kristo danak Atzerrekan (Aratz Errekan)! Osea... harei kiku ein ezkeo... Ta gaiñea, gurasuk'e halaxe; “apaize ze esan... ta apaize...” ta... Apaize! Gertu-gertun bizi gendun. Holaxe...

2. Eskolara gutxi joan ahal izandakoa

- **Erref**: AZP-037/003
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 00:05:16. **Bukatu**: 00:06:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Baserrian lanik ez zegoenean joaten zen eskolara. Eskolako maistrari buruz hitz egiten du. Eskolan gutxi ikasi ahal izan zuen.

Transkripzioa
- Ordun eskola... juten ziñen... gari ittea bukatzen zenunian.
- Gari iti bukatzen zanien juten nitzen, eta, berriz, udaberriyen e... lurre, patati iteko o lurre preparatzen hasitzen zanien... Akabo! Itulie o zea o... hautz ta honutz ganauen aurrien.
- Nungo maestra zenuen?
- Maixtrie... hemen zean... basarri batekue. Hemendik Atzerreka (Aratz Erreka) birien, eztao... kamiño ixkiñen. Altsasu o baserriye. Felisa Korta, Alkor... nola zan? Felisa... Korta. Korta zan, bai.
- Ta nolakoa zan zuen eskola garaie?
- Gure eskola garaye... hantxe. Dotriñie ikixi ezkeo dana bale zan. Ordun dotriñie, eta letzen ta eskribitzen... ta holako gauze batzuk ikixi te... Geo geyo ibili zinak ikixi zituen zeak'e matematikak’e, baiño nik ez nun matematikaik ikixi... “restar”... “dividir”-eaño ez nitzen ailleau. Baiño nik errez kontau ditut izen dituten diruek eta gauzak e!
- Bai, ez ta!

3. Euskaraz ez egiteko, eraztunaren zigorra

- **Erref**: AZP-037/004
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:06:09. **Bukatu**: 00:07:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolan ezin izaten zuten euskaraz hitz egin, nahiz eta gaztelaniaz ez zekiten. Eraztunaren zigorra jartzen zieten euskaraz ez hitz egiteko. Hala ere, ez ziren beren artean asko haserretzen zigor horrek zekarren areriotasunarengatik.

Transkripzioa
- Leitzen ta eskribitzen ta ikasi zendun.
- Bai, letzen ta eskribitzen... ta hoyek. Ta gaiñea, euskeraz ez genduke hitz eiteik eskolan. Hori zan beste gauza bat! Geo danak euskaldunak, tutik ez genekuin erderaz ta ezin, ezin hitz ein euskaraz. Eoten zan anillue, hola alanbre bat... erderaz, euskeraz hitz eiten bazenun hure ematen zizuen. Eta beste batek euskeraz, erderaz... eo euskeraz hitz eiten zun arte hure

zuk... hari azkar ematea. Astebukaeran zeakin... anillo horrekin gelditzen baziñen erriel bat eman ber astelehenin eskola.
- Errial bat... ordaiñetan?
- Bai, ordaiñetan... eaman ber. Pentsau zazu gu ze erdalduñek giñen Atzerrekan (Aratz Errekan)! Akordauta’re...
- Maestra bea’re euskadune zan...
- Euskadune, euskaldune... baiño... harek obligaziyo hoixe zauken. Guri erdera, euskeraz... eo erderaz erakustekua. Letu’re erderaz eiten gendun. [...] Letzen gendun. Dotriñie euskeraz, klaro. Hure euskeraz.
- Eta anillo hoi zenek aukitzen zun?
- A, hure eskolan eoten zan. Eskolan eoten zan, baiño astebukaeran gelditzen zunak etxea eman ber izeten zun. Eta, zean... tonteriye geo zenek esango ziyoen hayei... euskeraz hitz ein geldule o ez gendule. Nik behintzet iguel-iguel hitz eiten nun astebukaeran euskeraz. Erreala eaman astelehenin ta ya esta. Baiña askotan ez giñen... alde in’e... sayatzen giñen zeakoen bati ematen... basarri... urrutiyokon bati ematen. Horixe.
- Hoi komerik.
- Gure... bai, eta...
- Zuen arten'e haserrek izengo zittuen, ba, alkarri anilloa eman ber ta...
- Hasarre, ez. Zai eoten giñen batematek hitz eiten zunien, euskeraz hitz eiten “ta!” azkar eman. Hasarrau etsi-etsiyen [...]. Bai hasarratzen giñen, jo jolasien o genbiltzela o alkarrekin hasarraute baiño... udera... Hola iñokin haserre haundik ez gendun izen...

4. Elurretan jolasten zutenekoa

- **Erref**: AZP-037/005
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:07:49. **Bukatu**: 00:08:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Elurra egiten zuenean, elur-tiraka ibiltzen ziren jolasean, neskak mutilen aurka: talderen bateko norbaitek negar egiten bazuen, talde horrek galdu egiten zuen.

Transkripzioa
- Elurre iten zunien iten gendun elur tireka. Elur bola tiretzen. Mutillek alde batetik eta nexkak bestaldetik. Ipintzen giñuzen han zea zeon... ba, oin prontoie ta daure baiño bi baratzan erdiyen pareta altu bat... eta estrata hartan ipintzen giñuzen elurre iten zunien da ta... Bolikin jo mutil batek negar iten bazun neskak irabazi, eta mutillek tire bolie ta neska bat jo ta neski negarrez, neska neskatakon batek near iten bazun, mutillek irabazi.
- Negar in ber ordun... irabazteko?
- Bai... Eta oin akordatzen naiz... Ni txikiye nitzen, txiki-txikiye. Gero hazi nitzen oso. Eta txikiye ta ni txikiye ikusi nindueni mutilek... danak nei tire, nei tire... nei negar negar erainarazi nahi... ta halako baten lertu eta buelta-bueltan ja-ta dana elurrez ein ninduen ta... buelta nitzen ta tire det eta jotzen det bat begiyen. Ta mutil hori negarrez. Hayek galdu, ba, ordun! Ta bestik esaten zion ordun: “Hori dek eskaskeye in dekena! Hireatiken geldu diu!” eta “ez, halakotxe begiku eman zeak ba...”. Ta hure negarrez.

5. Eskolako metodologia eta ikasgaiak

- **Erref**: AZP-037/008
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 00:10:09. **Bukatu**: 00:12:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala

Laburpena:
Eskola nolakoa zen deskribatzen du. Adin desberdineko jendea ibiltzen zen, denak batera. Liburu bakarra erabiltzen zuten, denetarako balio zuena. Dotrina goitik behera ikasi behar izaten zuten. Beraiek ez zituzten bi komunioak egin, baina hala ere, dotrina ikasi behar izan zuten.

Transkripzioa
- Nolakoa zan eskola? Mahaiek eta...
- Bai, mahayek eta tinteruek zeuzken hola, tinte... badakizu zean bustite... plumie tintetan bustite ta eskribitzen zan.
- Ta hue mahaien izeten zan?
- Mahayek zuluek eukitzen zitun. Zuluek eta zuluetan pinteruk. Bankue. Zu jartzeko bankue. Mahai bat aurrien, oin bestela pupitre daona ez, luzien. Eta geo mahai handi bat zeuen eta haren bueltan txikiyek, txiki jendie... eukitzen zitun. Bea exkiñan jarri eta bueltan letzen erakusten ta...
- Edade diferentetakok...
- Bai, danak. Edade danetakuk. Osea... ez zan hamabi urte o hamalau, hamahiru-hamalautik aurrea iñor ez zan juten, klaro, eskola. Ordun, badakizu, hamalau urtekin lanea zan. Baiño, gaiñontzien neska ta mutil edade danetakuk. Eskola hasi’re ordun iten zan, pues, sei bat urtekin eo hola, ez zan txiki-txikik hasten. Han bertan, kale gertukok eta igual... gure bestekuk eta mutil koxkorrak pixkat gaztetxoik hasi zian, baiña ez... Ez zan, sei urte arte ez zaon obligaziyoik eskola umi bialtzeko.
- Liburuk?
- Liburube? Liburue ze izengo zan. Liburu zan... entziklopedi bat... bazan gure etxin danak zauzkena zea guztiyek... [...] oin hainbeste liburu zea bakoitzeako.
- Dana baten?
- Dana batin, bai, bazan. Eta guk... besti letzeko liburue “Para mi hijo” ipintzen zuna zan. Erdal, erderaz letzen zan, erderazkue. Eta gaiñontzien, kuadernuk eta lapitzek o plumie eskribitzeko. Eta holaxe, ez gendun zea haundiken. Dotriñie... hure bai. Haure “aquello habia que aprender de pe a pa”.
- Ta hue... apaizak ematen zun.
- Bai, baiño eskolan’e bai.
- Eskolan’e bai?
- Eskolan’e bai. Geo...
- Ta dotriña euskeraz zan?
- Geo... bai, euskeraz dotriñie. Ta zazpi urte arte, txikiye... osea lelengo komuniyue ein arte. Eta gero, handi aurrea haundiye. Atzerrekan ez zan komuniyo haundik iten, e! Ez zan... toki batzuten hamabi urtekin ta geo komuniyo haundiye... komuniyo general esaten zitzekon, han ez zan iten.
- Ez zan eitten?
- Ez zan iten, baiño dotriñie ikixi bai, e! Dotriñie, eskola... zea geo-geo arte.

Dotriñi ikixi...
- Eta dotriña horrek normalen komunio handie eitteko balio zun.
- Bai, bai.
- Zuen kasun zertako...
- Ikixi, dotriñi ikixteko.
- Ta lezioa hartzen zizuen.
- Leziu hartzen zigun, bai. Baiño, klaro, nik behin eskola jutie utzi niyonien hamaika urtekin ez zien geyo iñok hartu. Hori ez.

6. 18 urterekin neskame joandakoa

- **Erref**: AZP-037/009
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:12:22. **Bukatu**: 00:14:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Eskola 11 urterekin utzi zuen, eta baserrian egin zuen lan 18 urtera arte. Azkenean, neskame joan zen lehengusu baten etxera, eta bi urte eman zituen han. Zer lan egin behar izaten zituen aipatzen du.

7. Baserritarren eta kaletarren arteko aldeak

- **Erref**: AZP-037/012
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:15:23. **Bukatu**: 00:16:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:
Baserritarren eta kaletarren arteko aldeaz hitz egiten du. Askoz lan gehiago egin behar izaten zen baserrian, eta kaletarrek burla egiten zieten baserritarrak izateagatik.

8. Kalean ibili eta gero, iluntzerako etxera

- **Erref**: AZP-037/013
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:16:48. **Bukatu**: 00:18:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Neskame joaten ez bazinen, ez zen lanik egiten etxetik kanpo. Lagunekin ez zebilenean, mutilarekin irteten zen. Iluntzerako etxera joan behar izaten zuen.

9. Azpeitiko zineko gorabeherak

- **Erref**: AZP-037/015
- **Iraupena**: 0:03:22. **Hasi**: 00:19:01. **Bukatu**: 00:22:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Zinera Azpeitira joaten ziren. "El milagro de Fátima" ikusi zutenekoa kontatzen du. Zinea nolakoa zen deskribatzen du, bai eraikina, bai filmak. Erdaraz izaten ziren filmak, eta ondo xamar ulertzen zituzten, kalean ere erdara dezente hitz egin behar izaten baitzuten. Zinera sartzeko, sarrera ordaintzen zuten, baina apaizak kontrolatzen zuen nor sartzen zen eta nor ez. Nortasun agiririk ez zegoen garaian, ez zegoen zorrotz kontrolatzerik jendearen adina.

10. Lagunekin egiten zituzten planak

- **Erref**: AZP-037/017
- **Iraupena**: 0:02:57. **Hasi**: 00:22:49. **Bukatu**: 00:25:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Lagunekin non ibiltzen zen azaltzen du: erromerian, bezperatan... Bezperetan zer errezatzen zuten aipatzen du. Erromerietan zer egiten zuten kontrolatu nahi izaten zuen apaizak.

11. Loretoko mendiko giroa

- **Erref**: AZP-037/018
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:25:46. **Bukatu**: 00:27:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Loretoko mendian taberna nola muntatzen zuten azaltzen du. Taberna haren inguruan zer-nolako giroa egoten zen aipatzen du.

12. Dantza egiteagatik pasa beharrekoak

- **Erref**: AZP-037/019
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:27:02. **Bukatu**: 00:28:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Dantza lotua lehen ez zen libre. Dantza soltea eginda, makina bat alpargata puskatu zituzten. Baserritik erromeriara bide luze xamarra zegoen, baina hala ere, egin egiten zuten dantza egiteagatik.

13. Umetako jolasak

- **Erref**: AZP-037/020
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:28:13. **Bukatu**: 00:29:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Lehen zer jolasetan aritzen ziren aipatzen du: sokadantzan, karta-jokoan, pilotan... Panpinak izaten zituen, baita beraiek trapuekin eta makilekin egindakoak ere. Hala ere, ez zuten denbora askorik edukitzen jolasteko.

14. Gerra osteko oroitzapenak

- **Erref**: AZP-037/021
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:29:42. **Bukatu**: 00:32:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra ondorenaz gogoratzen duena aipatzen du: errazionamendua zegoen; errotak itxita zeuden eta ezin izaten zuten irinik egin; irina egiteko hainbat buelta eman behar izaten zituzten; estraperloan ibiltzen ziren; urtero gari mordoa eman behar izaten zuten baserritarrek...

15. Dukearen baserriko maizter

- **Erref**: AZP-037/022
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:32:05. **Bukatu**: 00:33:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Beren baserria dukearena zen, beste hainbat baserri bezalaxe. Duke harekin zer harreman zuten azaltzen du. Errenta ordaintzeko ondo moldatzen ziren. Azkenean, anaia batek erosi egin zion baserria dukeari.

16. Etxean inguruko telefono bakarra

- **Erref**: AZP-037/024
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:34:00. **Bukatu**: 00:35:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Beren etxean zegoen inguru haietako telefono bakarra. Beste baserrietara enkargua emateko, telefono horretara deitzen zuten.

17. Zestoako hotelean lanean

- **Erref**: AZP-037/026
- **Iraupena**: 0:03:07. **Hasi**: 00:35:29. **Bukatu**: 00:38:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
18 urterekin neskame ibili zen Azpeitian. Gerora, Zestoako Hotel Arozenan egin zuen lan, sukaldean laguntzen; lo han bertan egiten zuen. Hotel hartako nagusiei eta bezeroei buruz hitz egiten du. Jantokian lan egitea eskaini zioten, baina ez zuen onartu, erdaraz hitz egin beharko zuelako.

18. Hoteleko lanaren egunerokoa

- **Erref**: AZP-037/027
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:38:36. **Bukatu**: 00:40:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Sukaldean zer lan egin behar izaten zituen azaltzen du. Lehen dena eskuz egin behar zuten, ez baitzegoen hartarako makinarik. Zer jantzi eramaten zuten deskribatzen du. Goizean goiz hasten ziren lanean, eta han bertan jaten zuten. Hotelean lan egiten zuten beste pertsonen zereginei buruz hitz egiten du.

19. Hoteleko janaria

- **Erref**: AZP-037/028
- **Iraupena**: 0:00:39. **Hasi**: 00:40:59. **Bukatu**: 00:41:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:
Hotelean zer janari jartzen zuten azaltzen du.

20. Hoteleko lan-baldintzak

- **Erref**: AZP-037/029
- **Iraupena**: 0:01:53. **Hasi**: 00:41:38. **Bukatu**: 00:43:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:
Jasotzen zuten soldatei buruz eta inguruko hoteletako soldatei buruz hitz egiten du. Ez zuten egun librerik edukitzen astean zehar.

21. Hotelean arropak garbitzeko

- **Erref**: AZP-037/030
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:43:31. **Bukatu**: 00:45:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:
Arropak beraiek garbitu eta konpondu behar izaten zituzten. Zerbitzariei ematen zieten uniformea, baina sukaldariei ez. Hoteleko arropak garbitzeko garbitoki handi bat zegoen, baina norbere arropak norberak garbitu, lehortu eta plantxatzen zituen.

22. Cadillac bat eta bizikleta batzuk

- **Erref**: AZP-037/031
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:45:19. **Bukatu**: 00:47:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:
Hotelaren inguruan zelaiak eta garajeak zeuden. Behin Cadillac bat etorri

zeneko anekdota kontatzen du. Azpeitian lanean zebilela, aitak bizikleta oparitu zion. Bizikletekin nola moldatzen ziren azaltzen du. Azpeitian bazegoen bizikletak alokairuan uzteko zerbitzua.

23. Hotelean lanean, senargaia motorrean bisitan

- **Erref**: AZP-037/032
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:47:02. **Bukatu**: 00:47:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Aisia » Taberna giroa » Hotelak eta pentsioak

Laburpena:
Hotelean lanean zebilela, senarrak motorra erosi zuen, eta bisitan joaten zitzaion hotelera. Hala ere, ez zuten edukitzen elkarrekin egoteko denbora askorik.

24. Etxean diru gutxi, baina zoriontsu

- **Erref**: AZP-037/033
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:47:54. **Bukatu**: 00:49:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Lanbideak » Neskameak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Neskame lanetan irabazitakoa etxean ematen zuen, eta diru harekin ordaintzen zen baserriaren errenta. Garai haietan diru gutxi zeukaten, baina oso pozik eta gustura bizi ziren.

25. Azpeitiko San Inazioetako giroa

- **Erref**: AZP-037/034
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:49:16. **Bukatu**: 00:50:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Azpeitira San Inaziotara joaten ziren. Han zer-nolako giroa egoten zen azaltzen du: tabernak, soinu-jotzaileak, tiobiboak, txurro-dendak, tonbolak...

26. Lehengo janzkera eta orrazkerak

- **Erref**: AZP-037/035
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:50:43. **Bukatu**: 00:51:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
San Inazioak inportanteak ziren orduan ere. Ahal zuten dotoreen janzten ziren. Lehen oso arropa gutxirekin moldatzen ziren urte osoan. Lehengo orrazkerei buruz hitz egiten du

27. Urrestillako merkataritza lehen

- **Erref**: AZP-037/037
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:52:49. **Bukatu**: 00:54:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:
Urrestilla lehen nolakoa zen eta zer denda zeuden azaltzen du.

28. Medikuak eta haurdunaldiko gorabeherak lehen

- **Erref**: AZP-037/038
- **Iraupena**: 0:03:17. **Hasi**: 00:54:41. **Bukatu**: 00:57:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:
Lehen Urrestillan bazegoen medikua; Atzerrekan etxera joaten zen medikua. Lehen haurdun gelditzean, 7 hilabeterekin joaten ziren emakumeak medikuarengana, eta orduan zer egiten zieten azaltzen du. Umeak nola izaten zituzten, eta bere 6 seme-alabak nola jaio ziren kontatzen du. Lehen umeentzako fardelak nolakoak izaten ziren azaltzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-16

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com